

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-09

Diarienummer SMF-2023-03365

Handläggare

Lena Thylén

Telefon: 0730723027

E-post: lena.thylen@stadsmiljo.goteborg.se

Åtgärdsförslag för budget i balans stadsmiljönämnden 2023

Förslag till beslut

Stadsmiljönämnden godkänner förvaltningens förslag till åtgärdsplan för ekonomi i balans 2023 enligt bilaga 1 till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande

Sammanfattning

I samband med delårsrapport mars 2023 redovisade nämnden ett negativt resultat för perioden samt en negativ prognos på -130 miljoner kronor. Ärendet med bilaga 1 innehåller förslag till åtgärder så att nämnden senat till utgången av innevarande budgetår når en budget i balans. Den ekonomiska effekten av åtgärdsförslagen uppgår till cirka 135 miljoner kronor för 2023 och cirka 380 miljoner för 2024.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Nämnden har en omfattande uppdragsverksamhet och tillsammans med bundna kostnader samt avskrivningar och ränta, är 60 procent av budgeterad omslutning inte påverkingsbar. Att inom ram hantera prognostiserat underskott om 130 miljoner kronor innebär besparingar på drygt 10% av påverkingsbar helårsbudget. Att effektuera besparingsåtgärder på ett halvt år kommer ha en påverkan på stadens offentliga rum. Och innebära märkbart sänkta servicenivåer som påverkar både boende, besökare och näringsliv. Besparingar på kort sikt skapar i förekommande fall fördyringar i framtiden. Nämndens uppdrag avseende det offentliga rummet har påverkan på besöksnäringen samt stadens attraktionskraft och möjlighet för näringslivets kompetensförsörjning. Sänkta ambitionsnivåer avseende servicenivåer och tjänster får påverkan på näringsliv i stort och besöksnäring i synnerhet.

Bedömning ur ekologisk dimension

De offentliga rummen spelar en avgörande roll för stadens förmåga att hantera climateffekterna, genom att de bidrar med värdefulla ekosystemtjänster som att rena luften och ta hand om regnvattnet, vara livsmiljöer för olika arter samt att de skapar förutsättningar för ett hållbart resande. Med sänkta ambitionsnivåer inom stadsmiljönämndens verksamhet finns det risk för negativa konsekvenser för biologisk mångfald och försämrad förmåga att hantera torka och översvämning samt försämrad rening av vatten.

Sänkta ambitionsnivåer avseende servicenivåer och tjänster får stor påverkan på det utvecklingsarbete som bedrivs inom nämndens verksamhetsområde för att möta utmaningar kring hållbart resande och omställning av transportsystemet. De

ambitionssänkningar som föreslås får negativ påverkan på omställningstakten mot ett hållbart transportsystem och de målsättningar som finns i miljö- och klimatprogrammet.

Bedömning ur social dimension

De offentliga rummen blir allt viktigare när Göteborg växer och fler människor ska leva här. Människor behöver stadens gator, parker, torg, badplatser, naturområden och lekplatser. Den fysiska miljön vi lever och verkar i, det vill säga livsmiljön, har stor betydelse för människors välbefinnande, hälsa och vardagsliv. I stadsmiljöförvaltningens uppdrag ligger att förvalta och utveckla livsmiljöer genom att tillhandahålla park- och naturområden, stadsrum och transportsystem. Förvaltningen ska verka för en planering som utjämnar skillnader i livsvillkor och bidrar till en mer jämlik stad genom att skapa och förvalta trygga, tillgängliga och variationsrika natur- och stadsmiljöer i hela staden och genom att utveckla ett transportsystem som bidrar till en mer jämlik tillgång till stadens resurser i form av arbetsplatser, skola, service och väl omhändertagna närmiljöer.

Hållbarhetsdimensionerna är sammanlänkade i stadsmiljönämndens verksamhet och förmågan att bidra till omställning av transportsystemet får exempelvis stor påverkan på den sociala hållbarheten, jämlik tillgång till stadens resurser samt påverkan från buller och luftföroreningar.

En omfattande sänkning av servicenivåer har en negativ inverkan på boende, besökare och näringsliv genom att de offentliga rummen kommer upplevas mindre omhändertagna och inte lika attraktiva att röra sig i till fots eller med cykel eller för rekreation. Nämndens uppdrag avseende det offentliga rummet har direkt koppling till samverkan inom kommungemensamma frågor som trygghetsarbete, folkhälsoarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen samt samverkan med civilsamhället såväl som samverkan med externa aktörer. En sänkt ambition i uppdraget att sköta, förvalta och utveckla den befintliga staden får stor påverkan på möjligheten att bidra i det gemensamma arbetet. För att kunna samverka med andra förvaltningar och bolag, polis, fastighetsägare, bostadsbolag med flera är det avgörande att förvaltningen har utrymme att genomföra riktade insatser vilka kraftigt begränsas med föreslagna besparingar.

Staden ska fungera för alla som bor, vistas och verkar i Göteborg oavsett socioekonomisk status, geografisk hemvist, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning. En förutsättning för att skapa detta är att förvaltningen aktivt arbetar med att skapa möjlighet till delaktighet och inflytande. Arbetet med delaktighet och inflytande behöver utvecklas inom förvaltningen och mellan NOS-förvaltningarna vilket försvåras när möjligheter till utvecklingsarbete begränsas.

Samverkan

Information i FSG har skett 2023-04-20 samt 2023-05-11
Samverkan sker 2023-05-16

Bilagor

1. Åtgärdsförslag

Ärendet

Ärendet med bilaga 1 innehåller förslag till åtgärder så att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en budget i balans. Den ekonomiska effekten av åtgärdsförslagen uppgår till cirka 135 miljoner kronor för 2023 och cirka 380 miljoner för 2024.

Beskrivning av ärendet

I samband med delårsrapport mars 2023 redovisade nämnden ett negativt resultat för perioden samt en negativ prognos på -130 miljoner kronor. Enlig gällande styrande dokument ska förvaltningsdirektör inom 20 kalenderdagar presentera förslag till åtgärder för nämnden. Åtgärdsförslaget hanteras på ett extra nämndsammanträde 17 maj

Nämnd har, efter det att en uppföljningsrapport med negativa avvikelser framlagts för nämnden, 30 kalenderdagar på sig att fatta nödvändiga beslut om åtgärder

Inför bildandet av de fyra nya stadsutvecklande nämnderna gjordes en uppskattad schablonmässig fördelning av tidigare stadsutvecklande nämnders budgettramar. Under årets första månader har ett intensivt arbete gjorts i att identifiera ekonomiska flöden utifrån tidigare beslut. Delar av verksamhet som först till nämnden saknade full finansieringen i den budget som fördelades. Nämndens verksamhet påverkas också av en hög inflation som i vissa fall kraftigt överstiger indexuppräknningen av tilldelad budget. Framför allt på kostnader för verksamhet såsom serviceresor, skötsel, bygg och anläggning.

Så här sent in på året är många åtgärder och aktiviteter redan beställda. Att bromsa och sänka kostnader behöver göras med framförhållning. I tabellen över möjliga kostnadsbesparingar framgår hur stor effekt som kan uppnås innevarande år och nästkommande år om åtgärden inte är tillfällig.

Stadsmiljöförvaltningen, som nystartad förvaltning, kommer under året att behöva genomlys och analysera verksamhetens långsiktiga behov kopplat till exempelvis drift, underhåll, funktion och kapitalvärde på nämndens anläggningar. Med föreslagna besparingar finns stor risk att påbörjat utvecklingsarbete och ambitionshöjningar utifrån tidigare politiska uppdrag samt stadens övergripande mål nu avbryts eller bromsas med förgäveskostnader och tappad framfart som konsekvens. Med de besparingar som föreslås kommer detta påverka målsättningar inom miljö- och klimatområdet samt jämlik stad och sociala perspektiv.

Nämnden har i enlighet med stadens processer lämnat in nomineringsunderlag inför budget 2024. Detta nomineringsunderlag bygger på att verksamheten är i balans 2023.

Förvaltningens bedömning

Underlaget tagits fram på kort tid och bedömningen är att åtgärder är möjliga men får konsekvenser.

Att inom ram hantera prognostiserat underskott om 130 miljoner kronor innebär besparingar på drygt 10% av påverkningsbar helårsbudget. Att effektuera besparingsåtgärder på ett halvt år kommer ha en påverkan på stadens offentliga rum. Och innebära märkbart sänkta servicenivåer som påverkar både boende, besökare, näringsliv och andra organisationer i staden.

Stadsmiljönämnden är en viktig part i den nya organisationen för stadsutveckling. Det är olyckligt att som nystartad organisation tvingas gå in i sparläge och bromsa administration och verksamhet då kraft behöver läggas på att bygga upp och implementera processer och rutiner.

Lena Thylén

Ekonomichef

Anders Ramsby

Förvaltningsdirektör